

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIĘDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI

Kraków, piątek, 3 lutego 1939

Nr 34

Anglia i Francja pod opiekuńczym płaszczem Roosevelta

Waszyngton, 2. II. (PAT.). Prezydent Roosevelt przyjął wczoraj członków senackiej komisji wojskowej.

O przebiegu konferencji nie wydano komunikatu oficjalnego, natomiast, według doniesień prasy, Roosevelt miał oświadczyć senatorom, iż Stany Zjedn. przyjdą z pomocą W. Brytanii i Francji na wypadek zatargu z Niemcami i Włochami. —

Prez. Roosevelt miał ponadto się wyrazić, że granice Stanów Zjednoczonych znajdują się obecnie we Francji. Dalej miał Roosevelt oświadczyć senatorom, że St. Zjedn. muszą się przygotować do dostarczenia Francji i Anglii wszystkiego, co będzie tym krajom w wypadku wojny potrzebne.

Pomoc ta jednak nie oznacza, aby wojska amerykańskie miały być wysłane do Europy.

Wojska generała Franco posuwają się w niepowstrzymanym pochodzie

Barcelona, 2. II. (PAT.). Wojska powstańcze wkroczyły wczoraj do prowincji Gerona, gdzie czynią szybkie postępy, zbliżając się do miasta tej samej nazwy. Padające w ostatnich dniach deszcze uszkodziły poważnie drogi, zwłaszcza w okolicy Igualada, gdzie wre obecnie gorączkowa praca wojsk technicznych nad naprawą tych dróg i mostów. Mimo tego nie przestają ze wszystkich stron Hiszpanii nadchodzić do Barcelony transporty żywności. Minister robót publicznych oświadczył, iż z dniem jutrzejszym zostanie przywrócona komunikacja kolejowa między Leridą a Barceloną, co w znacznej mierze ułatwi zaopatrywanie w żywność tego wygłodzonego miasta. Ewakuacja Barcelony przez wojsk republikańskie dokonana została w tak błyskawicznym tempie, że na miejscu zostały olbrzymie ilości dokumentów oraz archiwa ministerialne. Wśród osób uwolnionych przez powstańców znajduje się biskup Msgr. Irurita, który przez dłuższy czas ukrywał się w piwnicy jednego z domów, aby uniknąć aresztowania.

Zdobyte wczoraj przez powstańców miasteczko Vich, posiada duże strategiczne znaczenie jako najważniejszy punkt oporu armii republikańskiej w Katalonii północnej. Vich leży w pobliżu szosy i linii kolejowej Barcelona — Puigcerda — granica francuska, i jest od tej granicy oddalone o 55 km.

W oswobodzonej Barcelonie 600.000 osób słucha uroczystej Mszy św.

W oswobodzonej spod czerwonego jarzma Barcelonie na Placu Katalońskim odprawiona została uroczysta Msza św., którą wysłuchało ok. 600.000 osób. Było to pierwsze nabożeństwo odprawione publicznie po długich miesiącach niewoli mieszkańców Barcelony. W pierwszych szeregach przed ołtarzem klęczała grupa zwolnionych z komunistycznych więzień kobiet i dziewcząt. Zostały one uratowane przez członków międzynarodowego Czerwonego Krzyża w chwili, gdy dozorczy kobiecego więzienia, w którym się znajdowały, przygotowywali na gwałt samochody ciężarowe, aby przewieźć nieszczęśliwe kobiety do okolic jeszcze zajętych przez czerwonych. Na piersiach kobiet, jak również mężczyzn, zwolnionych z więzień komunistycznych, widniały ich numery więzienne z przypiętymi kokardami o barwach narodowych. W chwili Podniesienia nad placem przeleciały w szyku bojowym trzy wielkie samoloty, zaś generał Yague i wszyscy obecni wojskowi sprezentowali broń. Po zakończonym nabożeństwie generał Yague zaintonował Pieśń Falangistów. (KAP).

—oOo—

Rozporządzenie o wysiedlaniu cudzoziemców z Czech

Praga, 2. II. (PAT.). Wczoraj wieczorem zostały podane do wiadomości publicznej szczegóły uchwały, powziętych dnia 27 stycznia b. r. przez gabinet czesko-słowacki w sprawie uregulowania problemu wysiedlenia z Czechosłowacji obcych żywołów. Według rozporządzenia o wysiedleniu emigrantów, wszystkie osoby, które nie posiadają obywatelstwa czesko-słowackiego i nie są narodowości czeskiej, słowackiej, lub karpatoruskiej

muszą na rozkaz odnośnego urzędu krajowego, wydanego na podstawie swobodnego uznania, opuścić Czechosłowację m. i. o ile przebywają w jej granicach w celu uniknięcia nieprzychylnych sankcji, jakim by uległy po powrocie do państwa, którego są obywatelami.

Rozporządzenie w sprawie rewizji obywatelstwa odnosi się do osób, które uzyskały obywatelstwo czesko-słowackie po dniu 1 listopada 1918 r.

Zgon znakomitego rzeźbiarza A. Madeyskiego

Rzym, 2. II. (PAT.). Wczoraj w nocy zmarł tu nagle na udar serca znakomity rzeźbiarz polski Antoni Madeyski, urodzony w r. 1862 na Wołyniu.

Zmarły studiował początkowo w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a następnie w Wiedniu, od r. 1898 osiadł na stałe w Rzymie.

Spośród dzieł wielkiego rzeźbiarza wymienić należy w pierwszym rzędzie sarkofagi na Wawelu, królowej Jadwigi i króla Władysława Warneńczy-

ka. Dokonał restauracji ołtarzy w rzymskim kościele św. Stanisława. Na cmentarzu rzymskim Timpo Verono znajduje się grobowiec artysty-malarza Aleksandra Gierymskiego, również dłuta Madeyskiego. Piękne popiersie kanclerza Zamojskiego, ofiarowane uniwersytetowi padewskiemu przez ambasadę R. P. w Rzymie.

Zmarły pozostawił bogaty zbiór sztuki, który za specjalnie cenną uważano kolekcję miniatur. Część tych zbiorów została jeszcze za życia artysty zdeponowana w muzeum poznańskim, większość jednak znajduje się w Rzymie.

—oOo—

Czy płk. Wenda wejdzie do rządu?

Warszawa, 2. II. Rozchodzą się pogłoski, jakoby szef sztabu O. Z. N., płk. Wenda, miał objąć tekę Ministra Spraw Wewn. Mówią również o możliwości ustąpienia p. min. Świętosławskiego i w jego miejsce O. Z. N. chciałby podobno wprowadzić któregoś ze swoich „totalizujących“ działaczy.

Blokada wyższych uczelni we Lwowie

Jak nam donoszą ze Lwowa, studenci wyższych uczelni Lwowa od dłuższego czasu prowadzą akcję, której celem jest uwolnienie dwóch studentów medycyny, aresztowanych w grudniu r. ub.

Ostatnio na wszystkich wyższych uczelniach we Lwowie odbyły się wiece, na których uchwalono przeprowadzić 24-godzinną blokadę.

Blokadą objęte zostały: Uniwersytet, Politechnika, Akademia Handlu Zagranicznego i Akademia Medycyny Weterynaryjnej.

Blokada odbywa się w zupełnym spokoju, gdyż sprężysta organizacja, spoczywa w rękach Młodzieży Wszechpolskiej, co zapewnia porządek i uniemożliwia wszelkie zajścia.

Rektor Uniwersytetu Bulanda miał oświadczyć, że w razie dojścia do skutku blokady, zgłosi swoją dymisję.

Lewicka — wypuszczona na wolną stopę

Jedna z głównych oskarżonych w wielkim procesie komunistycznym w Lublinie, Wanda Lewicka, skazana przez Sąd Apelacyjny na 3 lata więzienia do czasu uprawomocnienia się wyroku, wypuszczona została na wolność z więzienia na zamku, gdzie przebywała 13 i pół miesięcy, tj. od wyroku w Sądzie Okr. Do wyroku odpowiadała z wolnej stopy za kaucją 2500 zł, która nadal w sądzie pozostała. Obrona Lewickiej starała się o zwolnienie jej z więzienia, gdyż stan zdrowia oskarżonej pogorszył się do tego stopnia, że powstała konieczność systematycznego leczenia. Wniosek ten uwzględnił Sąd Apelacyjny. Lewicka wyjechała z Lublina do rodziny.

Przed rozpoczęciem konferencji „okrągłego stołu“

London, 2. II. (PAT.). Minister kolonii Macdonald rozpoczął już przygotowania do konferencji palestyńskiej, której formalne otwarcie nastąpi we wtorek 7 lutego przed południem. Inauguracji konferencji, której obrady toczyć się będą w pałacu św. Jakuba, dokona premier Chamberlain. Inauguracja ta jednak odbędzie się w osobliwy sposób. Premier Chamberlain zainauguruje konferencję dwukrotnie: najpierw z Arabami, potem z Żydami. Premier przemówi odrębnie do każdej z obu delegacji, które nie wysłuchają przemówienia premiera wspólnie. W czasie, gdy premier przemawiać będzie do delegacji arabskiej, delegacja żydowska czekać będzie swej kolei, aby następnie po wyjściu Arabów wysłuchać przemówienia inauguracyjnego do Żydów. Po tej osobliwej inauguracji konferencji, zwanej na razie niesłusznie konferencją „okrągłego stołu“, czynione będą pewne usiłowania, aby skłonić Arabów do narad z Żydami przy wspólnym stole. Na razie jednak wątpliwym jest, aby się to udało. Rzeczowe obrady konferencji rozpoczną się zapewne dopiero pod koniec przyszłego tygodnia, albowiem pierwsze trzy dni wypełnione będą naradami co do procedury konferencji.

ROZWIĄZANIE ŻYDOWSKICH ORGANIZACJI.

Lida, 2. II. (Telef. wł.). Zarządzeniem Starostwa powiatowego zostały rozwiązane tutaj 3 organizacje żydowskie z powodu prowadzenia działalności szkodliwej dla państwa.

Wiadomości sportowe

Coraz bliżej F. I. S.

Francuzi, Włosi i Niemcy przybyli już do Zakopanego

W środę przybyła do Zakopanego na zawody F. I. S. narciarska ekipa niemiecka. W tej chwili bawią już z Zakopanem drużyny: francuska, włoska i niemiecka oraz sztafeta wojskowa włoska. Niespodziewanie przybyła także część ekspedycji norweskiej, mianowicie zjazdowcy. Ciekawe jest, jaki skład jest drużyny niemieckiej, gdyż przy losowaniu jakie odbyło się ostatnio, nazwisk niemieckich nie było jeszcze, a jedyne losowano literami alfabetu.

Po ostatnim opadzie śnieżnym nastąpiło w Zakopanem w środę przy znacznym spadku temperatury wypogodzenie, w następstwie czego warunki dla narciarstwa poprawiły się wydatnie. Pozwoli to tak naszym zawodnikom, jak i przybyłym już do Zakopanego zagranicznym ekipom na uprawianie treningu we wszystkich przewidzianych ramach zawodów F. I. S. konkurencjach.

Zdarzył się jednak już jeden nieszczęśliwy wypadek. Jeden z najlepszych zjazdowców świata, kierownik drużyny francuskiej Allais, podczas treningu w środę upadł. Przewieziono go do szpitala, gdzie stwierdzono zerwanie ścięgna i złamanie nogi. Dla Francuzów jest to ogromna strata. Zasadniczo Allais zapowiadał, że nie zamierza startować, wszyscy jednak liczyli, że nie oprze się czarowi pociągającemu narciarza do walki o pierwszeństwo, tym bardziej, że byłby jednym z najpoważniejszych kandydatów na mistrza świata.

Mistrzostwa hokej. Śląska

Katowice, 2. II. (Tel.). W meczu o mistrzostwo Śląska w hokeju, Pogoń pokonała Trzyniec (Zaolzie) 5:2 (0:0, 0:1, 5:1). Trzyniec trzymał się dobrze przez pierwsze tercje, jednak w ostatniej zmęczony tempem, pozwolił sobie strzelić pięć bramek.

* * *

Katowice, 2. II. (Tel.). W dzisiejszych zawodach lekkoatletycznych na hali dwaj juniorzy-lekkoatleci śląscy uzyskali dobre wyniki. Homa (Z. S. Bielsko) skoczył w dal 5,82 m, a Werner w skoku wzwyż uzyskał 1,60 m.

15-lecie PZPN we Francji

PZPN. emigracyjny we Francji obchodzić będzie w r. b. jubileusz 15 lat swego istnienia. Z tej okazji francuski PZPN. projektuje zaprosić do siebie krakowską Wisłę, która by rozegrała mecz w czasie Zielonych Świąt z reprezentacją wychodźstwa polskiego. — Jak wiadomo, drużyna Wisły wzięła również udział w jubileuszu 10-lecia PZPN. emigracyjnego w r. 1933.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY ŁYŻWIARSKIE W ST. MORITZ

W St. Moritz rozpoczęły się 2-dniowe zawody międzynar. w jeździe szybkiej na lodzie. Wyniki pierwszego dnia:

500 m: 1) Krog (Norw.) 42 sek., 2) Engnestangen (Norw.) 42,4, 3) Ballangrud (Norw.) 42,7 sek., 4) Staksrud (Norw.) 44 sek.

1.500 m: 1) Staksrud 2:20,5 min., 2) Ballangrud 2:22 min., 3) Engnestangen, 4) Krog.

Na zawodach międzynarodowych w Davos dwaj łyżwiarze norwescy uzyskali w biegu na 1.500 m

Nagrody dla zawodników narciarskich

Komitet organizacyjny zawodów FIS przygotował nagrody dla zawodników narciarskich mistrzostw świata w Zakopanem.

Komisja repres. zawodów FIS zdecydowała nagrody w formie trwałych dzieł sztuki kierując się istniejącą i częściowo obowiązującą tradycją postawiła je wykonać w srebrze, brązie i miedzi i innych metalach. Wszystkie nagrody na tegorocznych zawodach FIS, odbiegając od szablonów i form nadawanych tego rodzaju przedmiotom, mającym symbolizować zwycięstwo, jako dzieła sztuki w wysokiej klasie i trwałej wartości, reprezentować będą godnie polski przemysł artystyczny zagranicą.

Spośród licznych nagród na pierwszy plan wybijają się nagrody honorowe: Pana Prez. prof. I. Mościckiego „Mistrz świata“ w brązie, dłuta Fr. Kalfasa; generalnego inspektora sił zbrojnych — srebrny puchar, proj. prof. Grunwalda; prezesa Rady Ministrów — taca ręcznie kuta w miedzi z herbami miast, proj. prof. Grunwalda. Prócz tego wiele cennych nagród ofiarowały inne wybitniejsze osobistości z całej Polski.

Dalsze nagrody, włącznie fundusze na nagrody można zgłaszać listownie lub telefonicznie do sekretariatu generalnego FIS, Kraków, ul. Piłsudskiego 13. Każda nagroda otrzyma metalową tabliczkę z napisem fundatora.

wyniki lepsze od rekordu świata, a mianowicie: Engnestangen 2:13,8 m, i Ballangrud 2:14 m.

28 państw walczy w r. 1939 o puchar Davisa

W tych dniach nastąpiło zamknięcie zgłoszeń do tegorocznych rozgrywek o puchar Davisa. Komitet pucharowy otrzymał 28 zgłoszeń, w tym 20 ze strefy europejskiej. W grupie europejskiej walczyć będą następujące państwa:

Belgia, Chiny, Dania, Niemcy, Francja, Anglia, Indie angielskie, Irlandia, Włochy, Jugosławia, Monako, N. Zelandia, Holandia, Norwegia, Polska, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Czecho-Słowacja i Węgry.

W grupie amerykańskiej spotkają się:

Brazylia, Japonia, Kanada, Kuba, Meksyk, Filipiny, Australia oraz obrońca pucharu St. Zjednoczone.

CRACOVIA POKONAŁA GARBARNIĘ W PILCE 4:1.

Dzisiaj odbył się w Krakowie pierwszy w tym roku mecz piłkarski pomiędzy Cracovią i beniaminkiem Ligi Garbarnią. Przyniósł zwycięstwo Cracovii 4:1 (3:1).

DZIS MECZ HOKEJOWY W KRAKOWIE

Najbliższym spotkaniem w hokeju w Krakowie będzie mecz o mistrzostwo kl. B. Okr. krak. pomiędzy drużynami **Sokoła** i **Legii**. Odbędzie się on dzisiaj w piątek na torze hokej. Sokoła o godz. 20. Sytuacja w kl. B. jest obecnie taka, iż prowadzi w niej Sokół 2 pkt. 1:0 brm. przed Makkabią, która wygrała mecz z Legią 5:2.

Sokół w razie zwycięstwa w spotkaniu z Legią, będzie mistrzem kl. B. Rozegra dwa spotkania z ostatnią drużyną kl. A., to jest z KTH (Krynica) o wejście do kl. A.

Nowe tezy komunizmu

Moskwa, 2. II. (PAT.). Poprawki do statutu w. k. p. b. wysunięte w t. zw. tezach Zdanowa zmierzają w trzech kierunkach: 1) do rozszerzenia podstawy partyjnej, 2) do rozszerzenia formalnych praw członków i 3) do jeszcze większej centralizacji kierownictwa partyjnego.

Poza tym Zdanow występuje niezwykle ostro przeciw dotychczasowej metodzie masowej czystki partyjnej, proponując metodę czystki indywidualnej. Jest to wyraźne, chociaż pośrednie, potępienie dotychczasowej metody czystki masowej, stosowanej od wielu lat, a doprowadzonej przy Jeżowie do rozmiarów monstrualnych i absurdalnych. Przy czystce masowej — twierdzi Zdanow —

były liczne wypadki nieuzasadnionego wykluczenia z partii, przy czym metoda ta nie tylko nie osiągała celu, lecz okazała się szkodliwą, gdyż usunięto i rozstrzelano wielu uczciwych i sumiennych członków, jedynie za brak z ich strony aktywności. Poza tym praktyka ta wywołała zbytnią podejrzliwość w szeregach partyjnych. Zdanow proponuje wprowadzenie do statutu paragrafu, chroniącego członków przed samowolą, stwierdzając tym samym, że członkowie partii stawiali się często ofiarami samowoli władz partyjnych.

W tutejszych kołach dyplomatycznych w krytyce Zdanowa zasadę czystki masowej uważają za otwarte i wyraźne potępienie działalności Jeżowa

Reduta Prasy

Ubiegłej nocy w salach „Grand Hotelu“ odbyła się wspaniała doroczna „Reduta Prasy“, urządzona staraniem Syndykatu Dziennikarzy Krakowskich i która zgromadziła b. liczną doborową publiczność Krakowa i była prawdziwą atrakcją tegorocznego karnawału.

Kłopoty Francji z uchodźcami hiszpańskimi

Perpignan, 2. II. (PAT.). Ministrowie Sarraut i Rucart zakończywszy swą podróż inspekcyjną opuścili wczoraj wieczorem Perpignan, udając się do Paryża. Ministrów zegnali na dworcu ambasador Francji w Hiszpanii Jules Henry, prefekt departamentu Pirenejów Wschodnich oraz generał, dowódca 16 korpusu. Po przybyciu do Paryża minister Sarraut oświadczył dziennikarzom, iż wydane zostały wszystkie zarządzenia, mające na celu zapobieżenie przekraczania granicy francuskiej przez niepożądanych uchodźców. Wydano też odpowiednie zarządzenia celem uniknięcia przeniesienia do Francji chorób epidemicznych.

Japończycy zajęli wyspę Waiszou

Tokio, 2. I. (PAT.). Przedstawiciel ministerstwa marynarki admirał Kanazawa zawiadomił dziś, że wojska japońskie zajęły wyspę Waiszou w zatoce tongkińskiej, celem wzmocnienia blokady wybrzeża południowo-chińskiego oraz celem zapobieżenia przemytowi broni i materiału wojennego. Uporczywie lansowane przez źródła chińskie wiadomości o rzekomym zamiarze Japończyków obsadzenia Hainan nie zostały przez admirała Kanazawę potwierdzone.

Prez. Roosevelt na manewrach floty

Guant Anuamo (Kuba), 2. II. (PAT.). Urzędowno donoszą, że prezydent Roosevelt weźmie udział na pokładzie krążownika „Houston“ w manewrach floty Stanów Zjednoczonych na Morzu Karaibskim. Założeniem manewrów będzie obrona kontynentu amerykańskiego przed atakiem flot nierprzyjacielskich.

Paryski sąd apel. odrzucił skargę Negusa

Paryż, 2. II. (PAT.). Paryski sąd apelacyjny rozpatrując ponownie proces pomiędzy b. negusem abisyńskim Haile Selasie i rządem włoskim, wydał dziś orzeczenie, w którym stwierdził ponownie, że jest niekompetentny do rozstrzygnięcia tej sprawy. Proces wytoczony został przez b. negusa, który zażądał od towarzystwa kolejowego francusko-abisyńskiego administrującego linią kolejową Dzibutt—Abeba, by wydano mu zarejestrowane jako własność rządu abisyńskiego 9 tys. akcji tej kolei wraz ze wszystkimi procentami dotychczas nie wypłaconymi. Przedmiot sporu stanowiła pokaźna kwota około 40 miln. fr. w akcjach i 10 miln. fr. w niewypłaconych procentach. W wyniku orzeczenia sądu apelacyjnego, akcje pozostaną w dalszym ciągu zablokowane w ręku tow. kolejowego, tak samo jak i procenty, aż do ostatecznego orzeczenia, które by rozstrzygnęło sprawę obecnego tytułu własności.

STRAJK GŁODOWY WIĘZNIÓW.

San Quentin (Kalifornia), 2. II. (PAT.). W tutejszym więzieniu, największym w Stanach Zjednoczonych wybuchł strajk głodowy 4.000 więźniów na znak protestu przeciwko złemu odżywianiu. Dyrektor więzienia ogłosił zakaz opuszczania cel przez więźniów do czasu zakończenia strajku.

STRAJK WINDZIARZY W NOWYM JORKU.

Nowy Jork, 2. II. (PAT.). Personel obsługujący windy w 600 drapaczach chmur w dzielnicy handlowej Nowego Jorku przystąpił w dniu wczorajszym do strajku.

WINOGRONA DLA CHAMBERLAINA

Londyn, 2. II. (PAT.). Za swoją działalność na rzecz pokoju premier Chamberlain otrzyma oryginalny dar. Członkowie związku właścicieli sadów winnic nad rzeką Hex w Transwalu wystąpili do premiera z prośbą, aby przyjął od nich co tydzień skrzynkę winogron w uznaniu za akcję jego za pokojem. Premier Chamberlain przyjął tę propozycję z wyrazami podziękowania.

przez czynnik decydujący, z drugiej strony poprawki do statutu partii uważa się jako wyraz dążenia decydującego czynnika partyjnego nie tylko do usprawnienia aparatu partyjnego, lecz i do rozładowania naprężonej atmosfery w masach partyjnych, powstałej w wyniku przeszło 2-letniej działalności Jeżowa.

Kalendarzyk katolicki

PIĄTEK, 3 LUTEGO. ŚW. BŁAŻEJA, Biskupa w Sebaste w Armenii i Męczennika.

Wschód słońca o godz. 7.16, zachód o godz. 16.25. Długość dnia 9 godzin 9 minut.

—:00:—

Kronika krakowska

BARON GÖTZ OKOCIMSKI — WICEPREZESEM „FLORIANKI“. W dniu 28 stycznia b. r. odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej „Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń „Florianka“. Na tym posiedzeniu Rada wybrała swoim wiceprezesem barona Antoniego Götz Okocimskiego. Jak wiadomo, baron Götz Okocimski piastuje obecnie godność prezesa Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

MOTOCYKL PRZEJECHAŁ URZĘDNICZKĘ P. K. O. We czwartek rano o godzinie 8 na ul. Wielopole w pobliżu gmachu P. K. O. motocykl, jadący ze znaczną szybkością, potrącił urzędniczkę P.K.O. Władysławę Groele, zamieszkałą przy ul. Zyblikiewicza 5. P. Groele upadła na jezdnię i straciła przytomność. Pogotowie Ratunkowe przewiozło ją do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny. Lekarz stwierdził silny wstrząs mózgu, połączony z krwotokiem mózgowym.

NAGŁY ZGON NA ULICY. We środę wieczorem na ulicy Zaleskiego zmarł nagle na udar serca 65-letni emerytowany podpułkownik Witold Adam Rostowski, zamieszkały w Rakowicach przy ul. Pocztowej 169.

ARESZTOWANIE PASERA. Policja krakowska aresztowała pewnego pasera z Chranowa w chwili, gdy usiłował wywieźć z Krakowa skradzione rzeczy.

EKSPANSJA RENESANSU KRAKOWSKIEGO. Z początkiem XVI wieku doszło w Krakowie do wielkiego ruchu artystycznego na polu budownictwa i rzeźby. Działali wówczas znakomici architekci włoscy oraz rzeźbiarze, których dzieła oddziaływały szeroko także poza granice Polski. Zagadnieniom tym, poświęcił dr Karol Estreicher najbliższy odczyt, urządzony staraniem Tow. Miłośników Krakowa w piątek 3 b. m. w sali Muzeum Przemysłowego, ul. Smoleńsk 9. Odczyt rozpocznie się o godz. 17.30. Wstęp dla dorosłych 20 gr, dla młodzieży szk. 10 groszy.

ODCZYT FERDYNANDA GOETLA. Staraniem oddziału Zw. Zawodowego Literatów Polskich odbędzie się w sobotę 4 b. m. o godz. 19 w Sali Kopernika U. J. odczyt Ferdynanda Goetla, p. t. „My inteligencja“. Wstęp 1 zł, akademicki 50 gr, młodzież szkół średnich 25 gr.

—:00:—

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Piątek, 3. II. „Dlaczego zaraz tragedia?!“
Sobota, 4. II. „Miłość będzie naszym wynalazkiem“.

—oOo—

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Strachy“.
APOLLO: „Suez“.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od 28 stycznia do 2 lutego 1939 r. włącznie: „Pensjonarka“ Deanna Durbin.
L. O. P. P.: „Tygrys Eshnapuru“ i „Grobowiec Indyjski“ (dwie serie razem).
MUZEUW: Od 1 do 3 lutego „Pasażerka na gapę“ (Shirley Temple).
PROMIEN: „Walka o szczęście“.
SCALA: „Alpejskie osły“ (Flip i Flap).
STELLA: „Wrzós“ według powieści M. Rodziwiczówny, art. (Engelówna, Brodniewicz).
SZTUKA: „Przy drzwiach zamkniętych“.
ŚWIT: „Kłamstwo Krystyny“.
UCIECHA: „Szef wywiadu“.
WANDA: „Powrót o świcie“ w roli gł. Danielle Darrieux.

—oOo—

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś we czwartek po południu pełna humoru komedia R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może...“ Wieczorem interesująca komedia B. Corra i J. Achille „Miłość będzie naszym wynalazkiem“. W sztuce, opracowanej scenicznie przez reż. J. Karbowskiego, występują w rolach głównych: Zofia Jaroszevska, J. Zięjewski, J. Karbowski, W. Nowakowski oraz J. Jabłonowska, J. Wernicz, M. Arczyńska, J. Romowicz, T. Burnatowicz, W. Macherski, K. Opaliński, W. Kowas, i inni. — „Miłość będzie naszym wynalazkiem“ powtórzona będzie w sobotę. Jutro, w piątek, po cenantach znionych świetna komedia R. Niewiarowicza „Dlaczego zaraz tragedia?!“

„TOSCA“ z BACHRIJE NURI HADZICZ. Opera Krakowska wystawia w poniedziałek 6 bm. popularną i ulubioną dzięki melodyjności operę G. Puccini'ego „Tosca“. Odtwórczynią partii tytułowej będzie primadonna oper zagranicznych, tureczynka **Bachrije Nuri Hadzicz**. W popisowej partii tenorowej usłyszymy **St. Drablika**, zaś efektowną zarówno pod względem wokalnym jak i dramatycznym partię barona Scarp wykona znany bas-baryton **Roman Wraga**. Dalszą obsadę stanowią W. Pastówna, J. Hłady, St. Kruzer, A. Mazanek, A. Mazurek, i A. Wolak. Operę przygotowuje muzycznie **J. Sillich**, kapelmistrz opery warszawskiej.

Sprawa reformy administracji miejskiej w Krakowie

Schemat organizacyjny administracji miasta Krakowa opierał się do roku 1934 na różnych statutach i regulaminach normujących odrębnie poszczególne działy administracji miejskiej, a sięgających swą mocą obowiązującą niejednokrotnie w odległą przeszłość. Duża ilość tych norm, wzajemnie nie powiązanych, powodowała rozbieżność form organizacyjnych Zarządu miasta, pociągając za sobą powikłania kompetencyjne, brak koordynacji wydawanych zarządzeń, a także i sprzeczności w podejmowanych decyzjach.

Pierwszym aktem, nadającym strukturze administracji miasta formy, odpowiadające zasadzie zespolenia i dekoncentracji, było zarządzenie prezydenta m. Krakowa z dnia 28 września 1934 r., zawierające statut organizacyjny Wydziałów Biur itd. Zarządu Miejskiego. Statut ten, wypracowany doraźnie, aby jak najrychlej postawić administrację miejską na nowoczesnym poziomie, nie wyczerpywał całokształtu zagadnienia organizacji samorządu m. Krakowa i reformy jego administracji. Niemniej statut ten urzeczywistnił w dużej mierze w swych założeniach wymóg usprawnienia, uproszczenia i potania administracji miejskiej.

Osiągnięte od roku 1934 doświadczenia i przeprowadzone systematyczne badania, m. in. przez powołaną do tego celu Komisję Lustracyjną, dały w wyniku ostatnio opracowany projekt statutu organizacyjnego Zarządu Miejskiego. Projekt nowego statutu organizacyjnego ustala mianowicie podstawowe normy ustrojowe Zarządu Miejskiego, a więc podział na jednostki administracyjne, określa pojęcie wydziału, oddziału, referatu, referentów i służby pomocniczo-wykonawczej, wskazuje rodzaje i rozmiary odpowiedzialności przełożonych poszczególnych działów administracji, referentów i służby pomocniczo-wykonawczej. W dalszym ciągu statut organizacyjny przeprowadza podział Zarządu Miejskiego na imiennie określone jednostki organizacyjne oraz szczegółowo ustala ich zakres działania. Poza tym nowy statut organizacyjny określa ogólne zasady postępowania, które powinny być stosowane w urzędowaniu.

Urzeczywistnieniem dekoncentracji urzędowania było powołanie do życia sześciu M. Urzędów Obwodowych, przez co osiągnięto daleko idące usprawnienie i uproszczenie administracji miejskiej zbliżając Urząd do obywatela i jego potrzeb.

W najbliższym czasie zostanie wydany nowy statut etatów stanowisk w służbie miejskiej.

Drogą zarządzeń specjalnych, mających na celu uproszczenie i usprawnienie pracy w administracji miejskiej, przeprowadzono inwentaryzację majątku ruchomego i inwentaryzację majątku nieruchomego w centralnym zarządzie miejskim oraz dokonano dekoncentracji administracji przez upoważnienie naczelników wydziałów, kierowników, referentów poszczególnych działów administracji do podejmowania określonych samodzielnych decyzji.

W jakim kierunku powinna iść dalsza reforma administracji miejskiej? Tu trzeba rozważyć główne zarzuty, jakie są zazwyczaj skierowywane pod adresem gospodarki miasta Krakowa. Przede wszystkim zarzuca się Krakowowi zbyt wielki rozrost administracji i jej kosztowność. Budżet osobowy Krakowa jest za wysoki. Wskazane są daleko idące oszczędności pod tym względem.

Zachodzi obawa, że na posiedzeniach nowej Rady Miejskiej będą stawiane wnioski, zmierzające do przywrócenia trzeciego wiceprezydenta. Liczyć się również należy z innymi wnioskami w kierunku dalszej etatyzacji. Toteż na tych radnych, którym na sercu leży troska o dobro miasta, ciąży obowiązek pilnowania, aby przez nieprzemysłane posunięcia nowa Rada nie doprowadziła do rozdzicia budżetu miejskiego, a co za tym idzie — do dalszego obciążenia mieszkańców miasta.

Udoskonalenie administracji zmierzać musi dalej do zmniejszenia biurokratyzmu. Pod tym względem wiele nieraz grzeszono.

W ścisłym związku z reformą administracji pozostaje sprawa gospodarki finansowej.

W zakresie finansów miasta sytuacja często była niezwykle trudna. Szereg lat poprzednich zamykał się poważnymi niedoborami budżetowymi; ich wyrazem był zupełny brak płynności kasowej. Aby uzyskać gotówkę na wypłatę poborów pracowniczych, uciekano się do krótkoterminowych operacji wekslowych; ponieważ terminowe wykupno weksli było oczywiście niemożliwością, trzeba było przy każdym terminie płatności prowadzić uciążliwe targi, aby osiągnąć zgodę wierzyciela na możliwie najmniejszą upłatę. Z wypłatą należności dostawców, instytucji ubezpieczeń społecznych, Skarbu Państwa a nawet deponentów zalegała Gł. Kasa Miejska w sposób kompromitujący.

Ten stan rzeczy, paraliżujący gospodarkę miejską, uległ na szczęście w ostatnich latach zmianie. Ażeby zapobiec niespodziankom i — w razie niekorzystnego kształtowania się dochodów — przedsięwziąć dość wcześnie konieczne środki zaradcze a także, aby zdać sobie sprawę, czy i w jakim stopniu wolno zwiększyć wydatki, oparto gospodarkę budżetową w ciągu roku na preliminarzach kwartalnych.

Na przełomie lat 1935/36 nastąpił w finansach miasta gwałtowny wstrząs w związku z ówczesną akcją gospodarczą Rządu, w wyniku której miasto straciło ze swych dochodów około 2 miliony złotych rocznie, nie licząc obniżek taryf w przedsiębiorstwach miejskich. Ażeby wstrząs ten zamortyzować przynajmniej częściowo, skorzystało miasto z t. zw. rozporządzenia oddłużeniowego. W akcji oddłużeniowej uzyskało miasto ponad 5 milionów złotych umorzeń a ponad 2 miliony złotych bonifikat w formie redukcji odsetek; obniżenie obsługi długów w wyniku tej akcji wyniosło niemal milion złotych rocznie.

Kino „ŚWIT“ ul. Śtraszewskiego 18. Tel. Nr 182-01.

Od soboty, dnia 28 stycznia 1939 roku. — Najpotężniejszy film polski ostatnich czasów p. t.

KŁAMSTWO KRYSTYNY

W gł. rol.: BARSZCZEWSKA, ĆWIKLIŃSKA, ŚLIWIŃSKI STĘPOWSKI, SAMBORSKI, WOSZCZEROWICZ

Przedstawienia codziennie o godzinie 5:10 7:10 i 9:15 W dni świąteczne od godziny 3:10 pop.

Uroczysta akademka ku czci śp. Romana Dmowskiego

Staraniem Stronnictwa Narodowego odbędzie się w niedzielę 5 bm. o godz. 12 w sali Starego Teatru uroczysta Akademia ku czci ś. p. Romana Dmowskiego. Przemawiać będą prof. dr Stanisław Pigoń i prezes Młodzieży Wszepolskiej Stefan Żabicki.

Rocznica zgonu śp. K. H. Rostworowskiego

W pierwszą rocznicę zgonu ś. p. Karola Huberta Rostworowskiego zostanie odprawiona w sobotę 4 bm. o godzinie 10 w kościele OO. Kapucynów Msza św., na którą zaprasza Związek Zawodowy Literatów Polskich w Krakowie.

Memoriał P. A. U. w sprawie Rady Ochrony Przyrody

Jak się dowiadujemy, Polska Akademia Umiejętności przedstawiła ministrowi W. R. i O. P.

memoriał w sprawie potrzeby reaktywowania Rady Ochrony Przyrody.

Z listów do Redakcji

Dlaczego?

Jeden z naszych Czytelników przysłał nam list, w którym zapytuje:

„Dlaczego żydowska firma przy ul. Floriańskiej 9, używa nazwy: „Polski dom handlowy Krisczner?“ Czy nie ma ochrony dla przymiotnika „polski“ przed nadużywaniem go przez żydów? Przymiotnik ten używany przez firmy żydowskie wprowadza w błąd klientelę polską“.

Czytelnik nasz ma słuszość. Należałoby wreszcie pomrzeć o ustawowej ochronie przymiotnika „polski“.

